

Datum

17 maart 2022

Onderwerp

VNG/IPO inbreng debat SDE++ 24 maart 2022

Geachte woordvoerders energie en klimaat van de vaste Kamercommissie Economische Zaken,

U heeft op 24 maart uw commissiedebat over de SDE++. Hieronder treft u gezamenlijke bijdrage namens IPO en VNG met onze aandachtspunten voor het debat.

Toekomstige SDE++ regeling moet beter aansluiten op de praktijk

De SDE++ is een belangrijk financieringsinstrument voor de uitvoering van het klimaatakkoord. Maar vanwege de complexiteit en vele technieken die het instrument bedient, en de grote dynamiek in de energiesector, sluit de SDE++-regeling niet altijd goed aan op de praktijk. Dit zorgt voor vertraging van de energietransitie.

De decentrale overheden staan ook aan de lat voor een duurzame energievoorziening. Met hun ervaring uit de praktijk weten zij als geen ander waar de SDE++ nu knelt en verbeterd kan worden. Bij de (recente) wijzigingen in de SDE++ regeling zijn de medeoverheden behoorlijk overvallen. We zijn gebaat bij een consistenter beleid. Bij besluiten over de vervroegde openstelling van de SDE++ en de toekomst van de SDE++ willen wij daarom als medeoverheden graag nauw betrokken worden.

- Onze oproep: voor een versnelling van de energietransitie is het belangrijk de medeoverheden direct te betrekken bij gesprekken over de toekomst en aanpassingen in de SDE++. We willen samen met het ministerie van EZK de (toekomstige) SDE++ regeling voor 2023 en verder graag in samenspraak bepalen.

Op dit moment lopen we echt tegen een aantal problemen op:

- De cap op 35 TWh past niet bij de opbrengsten van de RES, *Fit for 55* en de ambitie van 60% uit het regeerakkoord;
- De vervroegde opening van de SDE++ regeling levert problemen op voor windparkprojecten en zonneparken. Deze trajecten lopen vertraging op in verband met de gemeenteraadsverkiezingen en het Nevele arrest (wind), waardoor de vervroeging erg slecht uitkomt.
 - We zouden gebaat zijn bij uitstel of 'normale' opening in sept/okt 2022 met doorlooptijd tot december, óf
 - Twee (kleinere) openstellingen per jaar met een kortere openstellingsduur.
- Verder is eigenlijk een verlenging van de SDE++-looptijd nodig voor grote zonneparken. Op dit moment zien we dat SDE++ beschikkingen voor grootschalig zon dreigen te verlopen vanwege de problematiek van de netcongestie. Dat zorgt ervoor dat parken niet kunnen worden aangesloten op het net. Verder is er discussie rondom verzekeringen en het

- versterken van daken voor zon. We vragen zekerheid voor de verlenging van de al verstrekte SDE++-beschikkingen die vanwege omstandigheden hun realisatietermijn niet halen;
- Daarnaast is er financiering nodig voor bestaande, gegunde (en nieuwe) windparken om met transpondersystemen de obstakelverlichting deels uit te kunnen doen om lichthinder te voorkomen – regel dit via de SDE-regeling.

Maatschappelijk draagvlak versus laagste kosten

We willen ook een principiële punt maken: In het afgelopen jaar hebben gemeenten en provincies in de Regionale Energiestrategie (RES) uitgebreide maatschappelijke afwegingsprocessen doorlopen. De SDE++ beoordeelt alleen op de laagste kosten (per vermeden eenheid CO₂). Daardoor bestaat het risico dat projecten buiten de boot vallen vanwege extra kosten door noodzakelijke afwegingen over ruimtelijke inpassing en over maatschappelijk draagvlak.

- De SDE is gericht op efficiëntie en daarmee op hoge windturbines. Ruimtelijk zijn deze niet overal mogelijk en vallen snel buiten de SDE-keuzes. Deel de SDE++ in hoogtecategorieën voor windturbines.
- In het coalitieakkoord staat: “Zonnepanelen op land staan we alleen toe, als multifunctioneel gebruik van dat land mogelijk is”. Helaas zijn deze multifunctionele parken vaak duurder dan de simpele ‘recht toe, recht aan’ windparken. Een multifunctioneel park zal dus niet of minder snel in aanmerking komen voor subsidie. Een aparte categorie voor ‘agri-pv’ bijvoorbeeld kan het multifunctioneel grondgebruik stimuleren.

Het Nationaal Programma RES werkt op dit moment samen met de betrokken partijen (o.a. VNG en EZK) een kader uit met maatschappelijke eisen die mogelijk vertaald kunnen worden in een aanpassing in de SDE++. Daarbij kunt u onder andere denken aan slimme maar duurdere verlichtingssystemen op windmolens – die de hinder van verlichting op windmolens van omwonende minimaliseren.

Tot slot

Zoals u ziet komen de decentrale overheden praktische problemen tegen. Hierover gaan we graag in gesprek met het rijk. Maar dan moeten we wel worden betrokken. We willen graag praten over de SDE++ regeling van de toekomst. Wat moeten we bijvoorbeeld doen als het 35Twh plafond aan opgesteld vermogen is bereikt? En hoe gaan we om met de ambities uit het coalitieakkoord met een aangescherpt doel en hogere klimaat ambities van 55-60% CO₂ reductie?

Daarom nogmaals onze oproep:

- Voor een snelle energietransitie is het belangrijk de medeoverheden intensief te betrekken bij gesprekken over de toekomst en aanpassingen in de SDE++. We willen graag in samenspraak met het ministerie van EZK de (toekomstige) SDE++ regeling vormgeven.